

PRENUMERATA

kwartalna:

w kraju 15 złotych
za granicą 20 złotych

Numer pojedynczy
20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m/m. szpalty redakcyjnej po tekście 60 groszy. Cena za wiersz 1 m/m. szpalty ogłoszeniowej 55 gr.
Tabelaryczne i cyfrowe 90 gr.
Ogłoszenia o zagubionych dokumentach 17 groszy za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej 1 złoty.
Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Osobom i firmom prywatnym kredytu na ogłoszenia i prenumeratę Wydawnictwo nie udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12 — 2 pp. Dyrekcja otwarta od 9 — 3 pp. Tel. działu red. 644-05. Tel. działu handlowego 644—50. Tel. prenumeraty i rachuby 644-42. Tel. eksp. 625-28. Kasa czynna od g. 8 i pół r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Poz. 30. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 19 stycznia 1931 r.

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 31. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z mieczami, Krzyża Niepodległości oraz Medalu Niepodległości.

DZIAŁ URZĘDOWY.

30.

OGŁOSZENIE

Państwowej Komisji Wyborczej

z dnia 19 stycznia 1931 r.

L. dz. 2360.

Państwowa Komisja Wyborcza na zasadzie art. 96 i 115 Ordynacji Wyborczej do Sejmu ogłasza:

Wobec zrzeczenia się mandatu przez p. Wacława Fabierkiewicza, posła z listy państwowej Nr. 1 „Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem”, Państwowa Komisja Wyborcza powołuje w jego miejsce bezpośrednio kolejnego zastępcę z tej listy p. Władysława Starzaka, lat 35, kapitana rezerwy, Prezesa Kolejowego Przynależności Wojakowskiego — Warszawa, ul. Bracka Nr. 4 — poz. listy państwowej 75.

Wobec zrzeczenia się mandatu przez księdza Pawła Czaplewskiego, posła z listy okręgowej Nr. 1 „Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem” w okręgu Nr. 32 Bydgoszcz, Państwowa Komisja Wyborcza powołuje w jego miejsce bezpośrednio kolejnego zastępcę z tej listy, p. Antoniego Michalskiego, lat 49, rolnika, Łysin, pow. żniński.

Wobec zrzeczenia się mandatu przez p. Romana Abrahama, posła z listy okręgowej Nr. 1 „Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem” w Okręgu Nr. 50 Lwów, Państwowa Komisja Wyborcza powołuje w jego miejsce bezpośrednio kolejnego zastępcę z tej listy, p. Stanisława Ostrowskiego, lat 38, prymarjusza państwowego szpitala powszechnego — Lwów, ul. Św. Mikołaja 5.

Przewodniczący:

(—) *St. Głazycki.*

Członkowie:

- (—) *Jan Woźnicki,*
- (—) *Mir. Sawicki,*
- (—) *K. Putak,*
- (—) *W. Kosonocki,*
- (—) *Dr. Wrona.*

Zarządzenia Władz Naczelnych

31.

ZARZĄDZENIE

Na podstawie art. 4-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 591), nadaje Krzyż Niepodległości z mieczami, Krzyż Niepodległości i Medal Niepodległości niżej wymienionym osobom za pracę w dziele odzyskania niepodległości, a mianowicie:

A. Krzyż Niepodległości z mieczami

otrzymują:

- 1) kpt. Ankerstejn Feliks, 2) kpt. Antoniewski-Raczyński Franciszek Ksawery Władysław, 3) s. p. Arendarski Teofil, 4) Baran Marcei, 5) chor. Barańczyk Antoni, 6) płk. Biernacki Wacław, 7) kpt. Charaszkiewicz Edmund, 8) rtm. Danowski Jan Henryk, 9) gen. bryg. Dąbkowski Mieczysław, 10) płk. Dąbkowski Stefan, 11) Dziegielewski Stanisław, 12) mjr. Galbasz Bronisław Konstanty, 13) rtm. Gliński Stanisław, 14) s. p. Gomuła Antoni, 15) płk. Gorzechowski Jan I, 16) Górecki Jan, 17) Grudzień Wojciech, 18) Grzybowski Aleksander, 19) Hanc Stanisław, 20) mjr. Herfurt Tadeusz Jan, 21) ppor. wet. Hirs Rafał, 22) Hoffman Adam, 23) gen. bryg. Jarnuszkiewicz Czesław, 24) Jaroszyński Stefan, 25) Jezierski Wojciech, 26) por. Kamiński Ludwik Stanisław, 27) por. Kamiński Romuald, 28) Kmiec Adam, 29) Korupczyński Kazimierz, 30) mjr. rez. Zyndram-Kościakowski Marjan, 31) Kramczyński Jan, 32) ppłk. dypl. Kuczyński Zygmunt Jerzy, 33) ppor. wet. Kuźmich Teodor, 34) ppor. wet. Lambor Michał, 35) ppłk. dypl. De Levaux Ludwik, 36) Linek Jan, 37) Maciejczyk Jan, 38) ppor. wet. Malewski Wiktor, 39) mjr. s. p. Marski-Marjański Józef, 40) kpt. Miładowski Lucjan, 41) Minner Stanisław, 42) ppłk. Możdżeń Kazimierz, 43) por. s. p. Opiełiński-Wojcznar Jan, 44) ppłk. Ostrowski Bolesław Andrzej, 45) Partyka Jan, 46) płk. inż. Piątkowski Mieczysław, 47) ppor. wet. Powalło Serafin, 48) ppor. wet. Pulikowski Seweryn, 49) mjr. dypl. Puszczynski Tadeusz, 50) Raczyński Adam, 51) Rajzman Izak, 52) Robakowski Stanisław, 53) ppor. wet. Rottermund Stanisław, 54) gen. bryg. Rozen Władysław, 55) ppor. s. p. Rybasiewicz Karol, 56) ppor. wet. Rzygałowski Marcin, 57) Saletra Franciszek, 58) mjr. Sitek Stanisław, 59) ppor. wet. Sobolewski Feliks, 60) płk. dypl. Stachiewicz Wacław, 61) gen. bryg. Bończa-Uzdowski Władysław, 62) kpt. s. p. Wądołkowski Karol, 63) ppor. wet. Wilkowski Franciszek, 64) ofic. wet. Dr. Wilson Ryszard, 65) ppor. wet. Woitkiewicz Jan, 66) Wośko Jan, 67) płk. Zagrodzki Kazimierz, 68) Zając Jan, 69) Zbik Antoni, 70) ppłk. Zbrowski Wacław, 71) kpt. rez. Zgrzebnik Alfons, 72) Zielski Stefan.

B. Krzyż Niepodległości

otrzymują:

- 1) Adamczyk Stanisław, 2) kpt. Adwent Józef, 3) mjr. dypl. Albrecht Janusz, 4) ppłk. Bałaban Plato Felician, 5) Banasikowa Julia, 6) Barański Michał, 7) s. p. Barański Stanisław, 8) płk. Barzykowski Stanisław Feliks, 9) mjr. rez. Barzykowski Tadeusz, 10) s. p. Bednarzewski Stanisław, 11) Bernard Zofja, 12) mjr. dypl. Biegański Stanisław, 13) ppłk. dypl. Biernacki Józef I, 14) płk. dypl. Bieżyński Ferek Jerzy, 15) ppłk. dypl. s. p. Bochenek Włodzimierz, 16) płk. dypl. Bolesławicz Marjan, 17) s. p. Borkiewicz Adam Alfons, 18) ppłk. dypl. Bortnowski Władysław, 19) ppłk. dypl. Broniowski Stefan, 20) Brudek Jan, 21) gen. bryg. Burhardt-Bukacki Stanisław, 22) rtm. Calewski Wacław Jerzy, 23) Chmeidel Roman, 24) Chmielewski Józef, 25) Chmurkowski Roman, 26) Cholewicki Roman, 27) Chyb Władysław, 28) Cias Antoni, 29) Cichawa Franciszek, 30) Czaplarska Józefa, 31) płk. Czaplinski Emil Wojciech, 32) Czarnecki Józef, 33) ppor. wet. Daniłowska Henryka, 34) s. p. Czyżewski Władysław, 35) mjr. Dąbski Eugenjusz Bożydar, 36) Dehnel Paweł, 37) ppłk. Deschu Tadeusz Michał, 38) ppłk. dypl. Dr. Wieniawa-Długoszowski Bolesław Ignacy Florjan, 39) płk. Dragat Władysław Filip, 40) Dzienniak Jan, 41) Dziewięcki Michał, 42) ppłk. dypl. Endel-Ragis Leopold Marcin, 43) ppłk. dypl. Englicht Józef, 44) s. p. Eustachiewicz Stanisław, 45) gen. dyw. Fabrcy Kazimierz, 46) płk. dypl. Furgalski Teodor, 47) Galiński Stanisław, 48) mjr. dypl. Gaładyk Janusz, 49) mjr. Gaspaeri - Chraszczewski Tadeusz, 50) Gawijolek Stanisław, 51) płk. Gluth-Nowowiejski Alojzy, 52) rtm. Gocel Władysław, 53) mjr. inż. Goebel Kazimierz, 54) Górecki Piotr Pawł. 55) mjr. rez. Graba-Łęcki Wacław, 56) s. p. Graff Aleksander, 57) s. p. Graff Stanisław, 58) ppłk. Grefner Alfred, 59) płk. Grot Leon, 60) Grymka Julian, 61) płk. inż.

- Grzędziński January Konstanty, 62) rtm. Grzybowski Gustaw, 63) kpt. Gutowski Roman, 64) Hernik Antoni, 65) kpt. Horyd Władysław Jan, 66) mjr. Jabłoński Konstanty Piotr, 67) mjr. Jackowski Henryk, 68) ppłk. dypl. Janiszewski Lucjan Karol, 69) Jastrzebski Bronisław, 70) Jaworski Jan, 71) ppłk. Inż. Karaffa-Kraeuterkraft Zygmunt, 72) gen. bryg. Kasprzycki Tadeusz, 73) płk. Dr. Kawiński Jan, 74) płk. Inż. Kieszniewski Kazimierz, 75) mjr. rez. Kirtikliss Stefan, 76) ppłk. dypl. Korkozowicz Jan, 77) Korus Józef, 78) mjr. dypl. Naęcz-Korzeniowski Andrzej, 79) Kosiński Ludomir, 80) Kot Jan, 81) Kot Stanisław, 82) ppłk. Kotowicz Jan Stefan, 83) kpt. dypl. Kowalczewski Bronisław Jan, 84) ppłk. Kowalski Stefan, 85) Kowalski Wincenty, 86) ppłk. dypl. Krasicki-Freund Mikołaj, 87) Król Władysław, 88) mjr. dypl. Liljenfeld-Krzewski Karol, 89) Krzos Kazimierz, 90) ppłk. dypl. s. p. Krzysik Stanisław, 91) Krzyskiewicz Wojciech, 92) płk. dypl. Krzyżanowski Bolesław Marjan, 93) s. p. Kuhnke Maciej Tadeusz, 94) płk. Kulczycki Julian, 95) płk. Kulesza Stefan, 96) ppłk. Kunc Bogusław, 97) Kwapisz Leopold, 98) ppłk. dypl. Kwiatek Feliks, 99) płk. Langner Władysław Aleksander, 100) Lechowa Walerja 101) s. p. Lewański Zygmunt, 102) mjr. Lipiński Wacław, 103) s. p. Litauer Jan Karol, 104) Lubecki Julian, 105) kpt. Lutomski Wacław, 106) Łękowski Jan, 107) gen. bryg. Łuczyński Aleksander Jerzy, 108) gen. bryg. Łukoski Kazimierz, 109) wachm. Maciejewski Roman, 110) Makosa Mikołaj, 111) Malinowski Jakób, 112) ppłk. Maresch Teofil Karol, 113) Markowski Klemens Piotr, 114) płk. dypl. Markus Stanisław, 115) ppłk. dypl. Maruszewski Artur Tomasz, 116) Matkowska Jadwiga, 117) ppłk. Inż. Meijer Józef, 118) s. p. Menaszkes Maciej, 119) s. p. Dr. Męczkowski Wacław, 120) Morawska Walerja, 121) Mościcka Michalina, 122) ppłk. dypl. Münnich Tadeusz Stefan Aleksander, 123) płk. dypl. Mysłowski Mieczysław, 124) płk. dypl. Myszowski Aleksander, 125) Nowicki Adam, 126) gen. dyw. Norwid-Neugebauer Mieczysław 127) ppłk. dypl. Niezabitowski Tadeusz Ludwik, 128) Dr. Okuszek Kazimierz, 129) Oleskiewicz Antoni, 130) mjr. Orlot-Leroch Rudolf Ignacy, 131) płk. Pakosz Michał Władysław, 132) s. p. kpt. Młot-Parczyński Stanisław, 133) gen. bryg. Krok - Paszkowski Henryk, 134) ppłk. dypl. Pelc Stanisław Sylwester, 135) ppłk. dypl. Pelczyński Tadeusz Walenty, 136) ppłk. dypl. Pikusa Bolesław Roman, 137) gen. dyw. Piskor Tadeusz Ludwik, 138) ppłk. Dr. Polkowski Kazimierz, 139) Pokrzywiński Stanisław, 140) ppłk. dypl. Dr. Polniaszek Franciszek, 141) kpt. Pomarański Stefan, 142) Poziomski Witold, 143) Prokop Piotr, 144) ppłk. dypl. rez. Inż. Prot Jan, 145) kpt. rez. Protassewicz Leon, 146) płk. dypl. Przyjałkowski Zdzisław, 147) Przymkowski Bolesław, 148) Ptasinski Józef, 149) gen. bryg. Raczyński - Maksymowicz Włodzimierz, 150) Robakowska Józefa, 151) Rode Stefan, 152) Rogowski Władysław, 153) płk. Dr. Rudzki Stefan, 154) Rutkiewicz Edward, 155) Rutkiewiczowa Marja, 156) Rydzewski Julian, 157) płk. Sawicki Kazimierz, 158) s. p. Sachoeki Wacław, 159) Sieradz Jan, 160) gen. bryg. Sikorski Franciszek Józef, 161) Skoneczny Jan, 162) płk. dypl. Skrzyński-Kmicic Ludwik, 163) gen. bryg. Skwarczyński Stanisław, 164) mjr. dypl. Sokołowski Adam Ludwik, 165) mjr. Soniński-Grad Józef, 166) ppłk. dypl. Starzyński Mieczysław, 167) mjr. Stefański Ksawery Eugenjusz, 168) ppor. s. p. Steczyński „Mścisław” Stanisław, 169) Sujkowska Halina, 170) Suliga Marek, 171) płk. Dojan-Surówka Edward, 172) ppłk. dypl. Swarzeński Jan, 173) Świątkowski Rudolf Seweryn, 174) płk. dypl. Świdziński Bolesław Jerzy, 175) Święcicki Tadeusz, 176) Świętorzecki Stefan, 177) ppłk. dypl. Szafran Jarosław Bolesław, 178) Sztanc Franciszek, 179) ppłk. dypl. Tarczyński-Alf Tadeusz, 180) gen. bryg. Tessaro Stanisław, 181) ksiądz Tokarzewski Marjan, 182) ppłk. rez. Inż. Toruń Leopold, 183) płk. Dr. Trojanowski Jerzy Roman, 184) gen. bryg. Trojanowski Mieczysław, 185) płk. dypl. Ulrych Julusz, 186) Tylkowski Marjan, 187) por. s. p. Vorbrott-Brotowski Wacław, 188) s. p. Wajszczuk Antoni, 189) Wasniewski Józef, 190) mjr. dypl. Wądołkowski Ignacy, 191) ppłk. Wąsik Władysław, 192) ppłk. dypl.

Wiatr Józef, 193) gen. bryg. Wieczorkiewicz-Scaevola Wacław, 194) plk. Wieleżyński Aleksander, 195) mjr. Wielgut Franciszek, 196) plk dypl. s. p. Więckowski Mieczysław, 197) ppłk. dypl. Winiarski Władysław, 198) ppłk. Wimmer Józef, 199) p. płk. Wojakowski Władysław Teodor, 200) Wiślicki Piotr, 201) Wojnarowa Maria, 202) Wróblewska Karolina, 203) Wróblewski Stefan, 204) ppłk. Wyrwiński Eugeniusz, 205) Zajderman Boruch Leib, 206) mjr. Dr. Zalewski Franciszek, 207) gen. bryg. Zamorski-Kordjan Józef, 208) s. p. Zawadzki Aleksander, 209) ppłk. Zawisła Józef, 210) mjr. dypl. Zbiński Adam, 211) ppłk. Zientarski-Liziński Jan, 212) Ziolo Ludwik, 213) plk. Zulauf Juliusz, 214) Żytko Wincenty.

C. Medal Niepodległości

otrzymują:

1) s. p. Ajnenkiel Alfred, 2) Antochowa Bronisława, 3) mjr. Bałaban Bronisław, 4) Banach Michał, 5) kpt. Banach Władysław, 6) Bartszewski Zygmunt, 7) s. p. Biłous Kazimierz, 8) Bischofowa Władysława, 9) s. p. Bratkowski Jan, 10) kpt. Broda Jan, 11) Brodman Franciszek, 12) s. p. Brykałski Józef, 13) s. p. Brzostkówna Kamilla, 14) kpt. Chrusciel Bronisław Stanisław, 15) Cikowski Józef, 16) Czerewkiewiczówna Stefania, 17) ppor. s. p. Dąbrowski Józef, 18) Dr. Dembecki Stanisław, 19) Dziwisko Jan, 20) Dulęba Tadeusz, 21) Eirich Józef, 22) por. s. p. Fieldorf Eugeniusz, 23) Firewicz Jan, 24) s. p. Galecka Zofia, 25) s. p. Gawłowski Wacław, 26) Grocholski Franciszek, 27) s. p. Gumowski Bohdan, 28) Hermanowski Jan, 29) s. p. Jarecki Władysław, 30) s. p. Jaroszyński Franciszek, 31) Juzwa Stefan, 32) Kasprowicz Zygmunt, 33) Klementowski Stanisław, 34) s. p. Końca Edward, 35) Koprowski Władysław, 36) Kornand Jan, 37) Inż. Kosiński Julian, 38) s. p. Kowacz Ludwik, 39) s. p. Krzesimewski Marian, 40) Kwiatkowski Edward, 41) Lachowicz Karol, 42) s. p. Lipczyński Stefan, 43) s. p. Łada Tadeusz, 44) Łukasiewiczowa Władysława, 45) s. p. Łukaszewicz Zygmunt, 46) por. rez. s. p. Machewicz Jan, 47) s. p. Moellenbrock Józef, 48) Naida Stanisław, 49) mjr. dypl. Nalewa Tadeusz Julian, 50) Niewiadomy Zygmunt, 51) s. p. Nowacka Janina, 52) Stefanowicz-Nowicka Adela, 53) s. p. Nowicki Ignacy, 54) s. p. ks. Oleksy Ludwik, 55) mjr. Piatkowski Józef Władysław, 56) s. p. Podgórski Mieczysław, 57) por. s. p. Podwysocki Piotr, 58) Puka Józef, 59) ppor. s. p. Skulski Medard, 60) Syrkiewicz Ignacy, 61) s. p. Szymański Tadeusz, 62) s. p. Tumidalski Piotr, 63) Tomasek Wiktor, 64) s. p. Wacziński Nikodem, 65) Weesowa Amelia, 66) s. p. Wojdan Bolesław, 67) Wyrostkowa Bronisława.

Warszawa, dn. 20 stycznia 1931 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

(—) W. Stawek.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż został wystawiony dekret z datą dnia 7 stycznia 1931 r. D. I. 12/131 dla referendarza VII st. st. w Ministerstwie Skarbu Henryka Półtoraka.

Wzywa się więc wspomnianego Henryka Półtoraka, niewiadomego obecnie adresu, do podjęcia wyżej wymienionego dekretu w kancelarii Wydziału Prezydjalnego Ministerstwa Skarbu.

Z Ministerstwa Rolnictwa.

W dniu wczorajszym Pan Minister Rolnictwa dr. Leon Janta - Polczyński przyjął b. Min. Przemysłu i Handlu p. inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Poza tem przyjął Pan Minister prezesa Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego p. Dworkowskiego.

Z Głównego Urzędu Statystycznego.

Na posiedzeniu komisji do badania zmian kosztów utrzymania w dniu 15.I. 1931 r. została powzięta opinia, że koszty utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4-ch osób w Warszawie w miesiącu listopadzie 1930 r. w porównaniu z miesiącem październikiem wzrosły o 1,7%;

w miesiącu grudniu 1930 r. w porównaniu z miesiącem listopadem zmniejszyły się o 1,0%.

Dnia 16.I. b. r. Dr. Jan Piekalkiewicz, Naczelnik Wydziału w Głównym Urzędzie Statystycznym, wyjechał do Paryża w charakterze przedstawiciela Międzynarodowego Instytutu Statystycznego w Hadze, na posiedzenie Komisji mieszanej Ligi Narodów i Instytutu.

Dnia 15 stycznia wyszedł z druku zeszyt 2 „Wiadomości Statystycznych”, wydawnictwa Głównego Urzędu Statystycznego, ukazującego się w językach polskim i francuskim 3 razy na miesiąc. Zeszyt 2 Wiadomości Statystycznych z 15.I.31 r. zawiera w tablicach i wykresach ostatnie dane, dotyczące: Stanu Gospodarczego Polski oraz państw sąsiednich w zakresie produkcji, handlu, komunikacji, cen, pracy, zrzeszeń gospodarczych, kredytu, demografii i zdrowotności oraz dział: różne.

„Wiadomości Statystyczne” obok zestawień zasadniczych odkrywają coraz to inne działy naszego życia państwowego i społecznego, są zatem jego żywym odbiciem, zasługującym również ze względu na swą aktualność na uwagę kół interesowanych.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Na posiedzeniu 5-em Sejmu P. Kierownik Ministerstwa Skarbu Matuszewski wygłosił następujące przemówienie:

„Wysoka Izbo! Muszę zacząć od tego, ażeby poprosić panów o względność z tego powodu, że zarówno ilość przedmiotów, poruszonych przez moich znakomitych przemówców, jak i ich wybitna elokwencja, stawiają mnie w położeniu istotnie niekorzystnym. Z tego więc powodu może zaabsorbuję uwagę Wysokiej Izby dłużej, aniżeli początkowo zamierzałem uczynić.

Na wstępie chcę zwrócić uwagę, że w roku zeszłym rozlegały się z tej trybuny, zśród przedstawicieli opozycji, głosy o nastawieniu zupełnie odmiennem. Leitmotiwem przemówień było wówczas to, iż Rząd nie jest w stanie otrzymać pożyczki. Pamiętam, jak kolega partyjny pana Langnera, a mianowicie p. poseł Wyrzykowski, dowodził nam tu wymownie, że przemówienia członków Rządu wywołują zniżkę i wyższość kursów w New-Yorku nietylko dla papierów polskich, ale wszystkich wogóle.

Więc wtedy, kiedy pożyczki niema, jest źle i Rząd jest winien, wówczas, kiedy pożyczka przychodzi, jest także źle, i Rząd jest także winien. (Głosy: Brawo!).

Jest to zresztą rzecz zupełnie normalna. W żadnej izbie na świecie opozycja nie jest obowiązana do oklaskiwania projektów Rządu.

W Polsce jednak — to jest moje wrażenie po wysłuchaniu dzisiejszych przemówień — w Polsce ma miejsce jeszcze pewna rzecz niebezpieczna, którą w przemówieniach tych wyczułem. Była w nich pewna nuta szczerości i właśnie to mnie niepokoi. Bo, proszę panów, w ten sposób przemówienia mówców opozycyjnych uzewnętrzniają niejako zjawisko, dość szeroko rozpowszechnione niestety w psychice polskiej, a mianowicie poglądy na pożyczkę, jako na coś, co powinno być dane na warunkach „ulgowych” lub zofa bezzwrotnie. Są to pojęcia, których niewątpliwie nie spotkamy w literaturze ekonomicznej, z którymi natomiast mamy do czynienia codziennie, o ile chodzi o życie polskie. Kredyt „ulgowy”, to jest pojęcie, którem operują nawet niektórzy ekonomiści naszego kraju. Jeśli zaś chodzi o pożyczkę bezzwrotną, to setki listów, jakie przychodzą do mnie z taką prośbą, z tem absurdalnym zestawieniem dwóch wyrazów: „pożyczka” i „bezwrotna”, ilustrują wymownie, jak ta fałszywa, głupia zgoła psychologia jest w masach rozpowszechniona. Nutą szczerości w przemówieniach mówców opozycyjnych była nieświadomym odbiciem tego niedorozwoju myślenia ekonomicznego. I panowie opozycjoniści chcieliby, ażeby pożyczka była bezprocentowa, bezzwrotna i bez żadnych ciężarów. (Okłaski na ławach B. B. W. z R.).

Są przecież kryteria obiektywne, które można zastosować i pragnąłbym bardzo, ażeby miarą takich kryteriów mierzyć i badać zarówno warunki pożyczki, jak i odbijające się w tem przecięciu położenie Polski i ogólne położenie rynku. Temi kryteriami są: koszt pożyczki, czas jej trwania, warunki rynku, przy jakich została zaciągnięta, wreszcie pokrycie i zabezpieczenie. Niestety stwierdzam, że dyskusja obracała się tu nie koło całokształtu zagadnienia, ale około kwestji pokrycia i zabezpieczenia, to jest około warunków umowy monopolowej. Jest to fragment całości wpraw-

dzie, był atakowany jednak tak namiętnie, że muszę nad tym fragmentem zatrzymać się nieco dłużej.

Najważniejszy zarzut, zarzut wysuwany z największym naciskiem, dlatego może, że najłatwiej znajdzie echo, jest to podwyżka ceny zapalek.

Rozważmy tę sprawę zupełnie obiektywnie. Jest jasną rzeczą, że z chwilą, kiedy się pożyczkę zaciąga, to trzeba ją zwracać i trzeba płacić od niej oprocentowanie. W istocie powstaje zagadnienie tylko takie, kto ma ponosić obciążenie z tego tytułu wyniku. Czy należy je przerzucać na konsumenta zapalek, czy też należy obciążyć innych płatników, ogół płatników podatkowych.

Rozumiem troskę panów o los ludności konsumującej, podzielam ją, ale nie mogę zrozumieć wniosków. Sprawa jest postawiona w ten sposób, że zapalki są potraktowane jedynie i wyłącznie jako przedmiot pierwszej potrzeby. Czy tak jest istotnie? Jaka część zapalek jest zużyta, jako przedmiot pierwszej potrzeby, jaka część zapalek służy do tego, aby zapalać te ognie, o których panowie tak wymownie mówili, jaka część jest zużyta w normalnym życiu gospodarczym, w kuchniach czy warsztatach? Według wyliczeń, które za chwilę będę miał zaszczyt panom w ogólnych zarysach przedstawić — tylko 14 miliardów na 36 miliardów zapalek stanowi ogólną konsumcję Polski. Może ta cyfra panów zadziwi, ale obliczenia tu są zupełnie proste. Mianowicie w istocie swej większość konsumcji zapalek jest dodatkiem do konsumcji tytoniu. (Głos na ławach P. P. S.: Ale to jest niezbędna potrzeba). Zobaczymy, czy Pan będzie to samo mówił przy ustawie antyalkoholowej.

Obliczenie ilości wypalonych papierosów dostarczone mi przez monopol tytoniowy, wykazuje konsumcję 22 miliardów papierosów rocznie. Kalkulując jedną tylko zapalkę na papierosa i jedną zapalkę na cygaro, co rekompensuje się z zapalniczkami, których jest około pół miliona w obrocie, widzimy, że 22 miljardy zapalek jest dodatkowym podatkiem, nałożonym nie na przedmiot pierwszej potrzeby, bo żaden ekonomista nie zgodzi się z panem, że tyton jest przedmiotem pierwszej potrzeby, tylko na używkę pewnego rodzaju. (P. Zaremba: Kostek Biernacki był w Brześciu tego zamego zdania). Zdaje mi się, że organizmowi ludzkiemu nie szkodzi — twierdzą to aczkolwiek sam jestem palaczem — że się tytoniu nie używa. (Głosy na ławach P. P. S.: W Brześciu nie dawano palić). Trzeba więc wyraźnie rozróżnić opodatkowanie przedmiotów pierwszej potrzeby i opodatkowanie nałogów. Ja nie spotykałem się ze sprzeciwem idącym ze strony tych samych ław odnośnie podniesienia ceny spirytusu. Zresztą uważam to za słuszne, że Panowie nie protestowali, bo podniesienie ceny spirytusu przy zastosowaniu sankcji karnych za potajemne pędzenie wódki, jest najsukuczniejszym środkiem zwalczania alkoholizmu. (Głosy: Niewątpliwie!).

Otóż analiza obciążenia jest usprawiedliwiona, zrozumiała, wskazana nawet wtedy, gdy przeprowadzać ją obiektywnie. Obiektywna zaś analiza doprowadza do wniosku, że najwyższe jedna trzecia część 18 milionów, o które obciążenie ogólne wzrasta, to znaczy najwyższe 6 milionów obciąża istotnie konsumenta, dla którego zapalka jest przedmiotem pierwszej potrzeby. Oznacza to obciążenie rodziny, złożonej z pięciu osób, podatkiem w wysokości 1 złotego rocznie.

Starałem się dyskutować z argumentami, które uważałem za rzeczowe, w sposób rzeczowy, ale mieliśmy tu do czynienia także z szeregiem arumentów, które nazwałbym conajmniej wyjaszkrawionemi. I tak np. p. Zaremba w świetle zapalki rozpatrywał cały szereg zagadnień bardzo daleko sięgających. Nie chcę zatrzymywać się nad tem wszystkim. Jeżeli jednak istotnie wejście Kreuğera z jakąkolwiek umową, mniej lub więcej analogiczną, mniej lub więcej dobrą, do jakiegoś państwa oznacza dyktaturę kapitału w tem państwie... (P. Zaremba: Więcej niż mniej). Mnie się zdaje, że dla nas raczej mniej niż więcej. Cała różnica pomiędzy tem, co myśmy dzisiaj zgłosili do Sejmu, a umowami zawartymi w innych państwach, polega na tem, że myśmy zgłosili całą umowę jako taką, że żadnych dodatkowych obciążeń nie mamy, całe obciążenie jest napisane i obliczone dokładnie. Zwracam więc uwagę Panu, że jeżeli rzeczywiście wejście dokądkolwiek Kreuğera oznacza dyktaturę kapitału, to przed tą dyktaturą kapitału uchylił karku także rząd Müllera w Niemczech. Nie wiem zresztą czy te kilka lat, które nas dzielą od zawarcia pierwszej umowy z Kreuğerem, umowy, która uważam stanowczo za gorszą... (P. Zaremba: Proszę to udowodnić). Muszę panu powiedzieć, że nawet ta cyfra 120 złotych, którą tu pan przytaczał jest także cyfrą nieścisłą, dlatego, że w umowie starej jest cyfra 170 złotych od skrzynki.

Wracam więc do tego, że jeżeli wejście Kreuğera jest dla państwa Zaremby dowodem, że kapitał obejmuje dyktaturę w Polsce, to zwracam uwagę, że zarówno pańscy koledzy, jak i panowie (wskazuje na prawicę) przy tamtej umowie głosowali jednoznacznie za tem, żeby ta dyktatura została wprowadzona do Polski, już w roku 1925 (Okłaski na ławach B. B. W. z R.).